

Akumulacija in družbeni plan

Od vseh aktualnih vprašanj v zvezi z družbenim planom je danes za delavski razred najbolj važno vprašanje akumulacije.

Kaj je akumulacija? Če je vrednost vseh izdelkov 2 milijardi dinarjev, (to imenujemo bruto produkt) in smo imeli vseh vrst materialnih stroškov za izpolnitev bruto produkta 1,5 milijarde dinarjev (materialni stroški z amortizacijo in materialom iz obratovne in upravno prodajne rešitve) ter 250 milijonov dinarjev za delovno silo (plačilni fond), so znašali skupni stroški 1.750 milijonov dinarjev in ostaja razlika do bruto produkta še 250 milijonov dinarjev. Ta razlika predstavlja akumulacijo, ker smo jo pri prodaji blaga prejeli, ne služiti pa za neposredne potrebe proizvodnje. Z običnega vidika to v celoti ni akumulacija, ker ne služi vsa ustvarjanju novega bogastva, industrijska praksa pa vendar celotno maso tako imenuje.

Družba mora na sedanji stopnji razvoja uspevati le, če se vrednost bruto produkta stalno večja (načelo razširjene reprodukcije). Če pa naj bo tako, ne smemo vsega, kar smo pridelali, v istem obdobju zapraviti. Moramo dosežati prihranke (akumulacijo) za razširitev kapacitet itd.

Socialistična družba razvija gospodarstvo z družbenim planom, v planu so zato tudi predvidena sredstva in tako je v planu ugotovljeno koliko akumulacije je treba za izvedbo gospodarskih perspektiv. Za vsako podjetje je torej določeno, koliko akumulacije mora prispevati. Iz ustvarjene akumulacije gre del za obče družbene potrebe, del za potrebe podjetja in za spremenljivi del plač.

Podjetje je torej postavljeno po sprejetju družbenega plana pred dvoje glavnih dejstev:

Neposredno ali posredno mu je določena vrednost bruto produkta (ker država regulira prodajne cene z različnimi prijemi) in predpisana mu je stopnja akumulacije.

Kaj je stopnja akumulacije?

Naj imamo še toliko strojev in surovin, če te ne pridejo v dotik z delovno silo, ne bomo mogli dobiti iz njih nekaj takega, kar bi mogli imenovati, da je več vredno od njih. Sele živo delo omogoča, da dobimo iz njih produkte, za katere trdi vsakdanja praksa, da so več vredni. Stroški torej, ki jih ima podjetje z delovno silo, povzročajo spremembo vrednosti. Odnos teh stroškov do akumulacije pa daje stopnjo akumulacije. Če vzamemo prednji številčni primer, je to 250 : 250 kar daje 100%. Akumulacijska stopnja je torej 100%. Čim manjši je plačilni fond in čim večja je dosežena akumulacija, tem večja je sama stopnja akumulacije. Podjetje odreja po novem finančnem sistemu akumulacijo po stopnji, ki je plansko določena na preje opisani način in to v praksi pomeni, da je treba odvesti za vsak dvig izplačila plač akumulacijo po utrjeni stopnji. V našem prejšnjem primeru bomo mesečno dvignili za plače 20 milijonov dinarjev ter bomo odvedli istočasno za akumulacijo tudi 20 milijonov dinarjev.

Posamezne gospodarske panoge imajo dokaj različne stopnje akumulacije. Od kod to izvira? V posameznih gospodarskih panogah je produktivnost delavca močno medsebojno različna. Vzroki so v mehanizaciji, v organizaciji dela, v kadrih, v splošni industrijski tradiciji itd. Praviloma bi torej morala imeti bolj mehanizirana podjetja višjo akumulacijsko stopnjo. Je pa pri tem treba upoštevati še regulativno vlogo države pri določanju ali usmerjanju cen ter da to lahko prenese odvod akumulacije na tiste faze proizvodnje, kjer z akumulacijsko politiko lahko družba zasleduje še druge gospodarske in politične cilje, nadalje plansko določanje akumulacijske mase same, ki jo narekujejo naloge iz gospodarskih perspektivnih planov.

Od kolektivov zavisi, ali znajo uresničiti akumulacijo. Ker je od tega odvisna izvedba državne gospodarske politike, je vsako višje ustvarjanje akumulacije pospeševanje, nedoseganje pa izpodbijanje družbenega plana. Akumulacija je mogoče doseči, oz. preseči z neprestanim zniževanjem proizvodnih stroškov. Delno jo je mogoče izvršiti tudi s popačenjem vrednosti bruto produkta tako, da se kakorkoli navijajo prodajne cene. Tak pojav je mogoče največ pri produktih za široko potrošnjo, vodi pa k neposrednemu znižanju življenjske ravni prebivalstva. Pri ugotovitvi, da je neko podjetje zvišalo akumulacijo, je treba torej tudi analizirati, od kod izvira zvišana akumulacija.

Zvišanje akumulacije more biti posledica racionalnega (pametnega) gospodarjenja. Kaj razumemo pod racionalnim gospodarjenjem? Držati se v mejah realnih normativov materiala, dosežati normalne delovne učinke, posebej voditi skrb o obratovni režiži in imeti upravno prodajno režižo koristno. Na drugi strani izkoristiti obratna sredstva tako, da so zaloge surovin, polizdelkov in izdelkov v najmanjših, za proces zadostnih količinah, da so

(Nadaljevanje na 3. strani)

Savinjski vestnik

CELJE, 23. februarja 1952

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOŠTANJA

Rudarji v Zabukovci zaslužijo vse priznanje

Rudnik Zabukovca je eden tistih delovnih kolektivov, ki je vedno izpolnjeval svoje obveznosti. Pri izvrševanju plana je bil za izredne uspehe že večkrat pohvaljen in nagraden, v drugi polovici lanskega leta je bil pa najresnejši kandidat, da dobi prehodno zastavo, saj je dosegel najboljše rezultate v proizvodnji premoga v Sloveniji.

Osnovni plan proizvodnje je kolektiv izpolnil s 101,2%, proizvodne stroške je znižal za 7,6%, kvaliteto premoga izboljšal za 7,6%, plan dviganja kadrov je izvršil stoodstotno in zmanjšal je neopravičene izostanke na 0,3%. Najboljši dokaz, da se je kolektiv trudil za dvig storilnosti, je v tem, da je povečal storilnost za 3,8% napram prvi polovici leta 1951.

Brez dvoma, da bi bili uspehi še večji, če bi bil delavski svet bolj delaven. Posamezni člani se niso dovolj poglobljali v probleme rudnika, ampak so le-te prepustili, da jih rešuje uprava. V kolektivu je bilo premalo političnega dela. Partijska in sindikalna organizacija imata ogromno zaslug pri doseženih uspehih, nista pa sproti in dovolj tolmačile tekoče politične in gospodarske naloge. Da je bilo premalo sindikalnih sestankov, je pokazal občni zbor podružnice, ki se prvič ni mogel izvršiti zaradi premale udeležbe. Slabo delo sindikalne podružnice se kaže tudi

v tem, da imajo še preko 200 zaposlenih delavcev, ki še niso člani sindikata. Kakor je v vseh kolektivih diskusija o družbenem planu razgibala večino delavcev, je bila tudi v rudniku zelo živahna. Proizvodni plan je letos za 5000 ton višji od lanskega in pravijo, da ga bodo izvršili, kljub temu, da ne bodo delali ob nedeljah. Diskusija je tudi pokazala, da pomanjkanje delovne sile ni tako veliko, kot so do sedaj predvidevali. Sklenili so, da bodo z boljšo organizacijo dela, z večjo štednjem in smotrnim izkoriščanjem delovnega časa izvršili vse obveznosti, ki jim jih nalaga družbeni plan. Tudi o pripravah za volitve delavskega sveta in upravnega odbora so govorili. Izbrali bodo najboljše, ki jim zaupajo tako odgovorno nalogo.

Odbor sindikalne podružnice in delavski svet sta pripravila načrt za tekmovanje v delavskem upravljanju in ga predložila kolektivu, ki je načrt sprejel. Na prvo mesto so zapisali, da bodo izpolnjevali vse obveznosti, ki jih določa družbeni plan. Med ostalim tudi pravijo, da bodo kršile delovne discipline in prvi vrsti skušali prevzgojiti, nepoboljšivce in lenuše pa bodo odpuščali. Sindikalna podružnica v Zabukovci bo takoj pričela s pripravami za gradnjo sindikalnega doma, ki ga tako nujno potrebujejo, v Ljubljani pa bodo adaptirali prosvetno dvorano.

V TOVARNI EMAJLIKIRANE POSODE so razpravljali o družbenem planu

Ves januar in še v februarju je delovni kolektiv Tovarne emajlirane posode v Celju razpravjal o družbenem planu. Sprva so se delavci predvsem zanimali, kako bo s predvidenim odpuščanjem odvisne delovne sile. Plani tovarne za enkrat ne kažejo odpusta delavcev, razen morda nekaj slučajev pri stranskih obratih.

O štednji z delovno silo in materialom so razpravljali malodane vsi oddelki. Rezervno delovno silo bodo po oddelkih sami odkrivali. Delo bodo še bolj strnili, pri tem pa skrajno štedili z materialom in odpadki. Praktično bodo uporabili tudi najmanjše odpadke. Celje je zadnje čase precej pogrešalo raznih hišnih in uličnih tablic. Zaradi prevelikih planskih nalog tovarna do zdaj tozadevnim željam ni mogla zadostno ustreči. Da pa bo uspešno uporabljen vsak košček pločevine, je tovarna nedavno ustanovila poseben oddelek, ki bo iz odpadkov izdeloval samo hišne in ulične tablice ter razne prometne znake.

Zivahne razprave z zdravimi predlogi delavcev za izboljšanje dela in proizvodnih uspehov v zvezi z druž-

benim planom so bile predvsem v oddelku emajlirnice in v mehanični delavnici.

Nakladalne in razkladalne ekipe so pri svojem delu zelo pogrešale avtomatskih dvigal, saj so doslej samo ročno dvigali bremena. Tudi o tem so razpravljali delavci — in v tovarni se že izdeluje vozilec, na katerega bo montiran žerjav. Dvignil bo 2—3 tone težko breme. S tem bodo delavci prihranili na času kot na delovni sili, obenem pa se bodo preprečile tudi pogoste nesreče pri nakladalnih in razkladalnih ekipah.

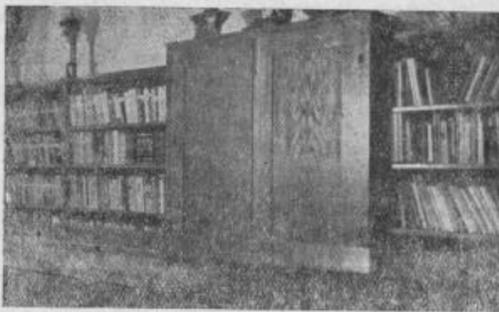
Disciplina posameznih oddelkov je bila doslej sicer zadovoljiva, nekateri delavci so si pa le preprosto umivali roke in večkrat tudi precej minut pred določenim časom zapuščali delovna

mesta. To razvado hočejo odslej posevno odpraviti.

V mehanični delavnici pa so stopili že kar izven okvirja debate o družbenem planu. Zanimalo jih je vprašanje rentabilnostnega računa, vzroki novih cen na svetovnem tržišču, neenakost kulturnega in tehničnega razvitka pri različnih republikah. Govorili so o tehničnih vzrokih, ki narekujejo različne akumulacije v republikah, o padcu angleške produkcije — zavzemali so se za vprašanje domačih cen, kako bodo usmerjene s kupno močjo — hoteli so vedeti vzroke zaostritve gospodarske politike in podobno. Vodje sestankov so jim na vsa vprašanja po domače in razumljivo odgovarjali — in debate so se zavlekle v pozne ure.

S. V.

Najlepši sadrušni dom v celjski okolici

Na dan JLA so v Sentjurju pri Celju otvorili Zadrudni dom, ki je eden izmed najlepših v celjski okolici in katerega notranja oprema je popolnoma dokončana. Dom ima okusno opremljeno dvorano, ki naenkrat sprejme 500 ljudi, z vsemi potrebnimi stranskimi prostori.

Na tem odru so ob prazniku JLA igrali šentjurski diletanzi angleško igro »Sveti plamen«. Zadrudni dom ima tudi lepo opremljeno knjižnico (glej gornjo sliko), ki je s pomočjo prosvetnega odseka dobila tudi veliko število novih knjig. Sedaj ima 1500 knjig in brošur.

Storimo vse, da nam sneg ne napravi še večje škode

V Celju je zapadlo okrog 80 cm snega, ki je v precejšnji meri zavrl promet. Pristojni organi so se takoj lotili dela, da bi promet čimprej normalizirali. Podjetje za ceste je poslalo na najvažnejše ceste 6 snežnih plugov. Postopoma so bile očiščene tudi ulice. Najeti so bili vozniki in tovorni avtomobili, ki so odvažali sneg iz ozkih prometnih ulic. Priskočili so na pomoč tudi gasilci in vojski naših domačih edinic ter pridno pomagali pri čiščenju ulic. Vsa ta dela stanejo Mestni ljudski odbor visoke zneske, ker množične organizacije še do danes niso v večji meri priskočile na pomoč s prostovoljnimi delom.

Večjih nesreč zaenkrat ni bilo, vendar je še mnogo nevarnosti, zlasti, če bo hitro nastopila odjuga. Uprava stanovanjskih zgradb je očistila sneg s tistih streh, ki so bile najbolj ogrože-

ne. Niso pa tega storila razna podjetja, ustanove in privatni lastniki. Nujno je torej, da vsi, ki do sedaj še niso očistili streh to takoj store, da ne bo nesreč. Ljudje, ki bodo odmetavali sneg s streh, morajo biti zavarovani pred padcem. Upoštevajte navodila, ki so izšla v Slov. poročevalcu 16. febr. 1952. Hišni lastniki in upravitelji premalo čistijo hodnike in je bilo radi tega že več nesreč. Na čiščenje smo že večkrat opozorili, vendar to ni dovolj zaleglo. Zato opozarjamo na odločbo 10. člana Odloka MLO Celje glede vzdrževanja javnega reda in 13. točko hišnega reda, po kateri so hišni lastniki in upravitelji obratovalnic dolžni skrbeti, da so pločniki in hodniki očiščeni.

Nadalje opozarjamo hišne lastnike, da morajo očistiti vse odtočne jaške, da bo imela voda nemoten odtok, če nastopi južno vreme. Postavijo naj tu-

LETO V., ŠTEV. 8 — CENA 6 DIN
Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Masio. Naslov uredništva: Celje, Titov trg 1. Poštni predal 123. Telefon 7. Čekovni račun št. 630-1-9032-12 pri Narodni banki FLRJ v Celju. Tiskarna Celjska tiskarna v Celju. Četrtletna naročnina 75, polletna 150, celoletna 300 din. Savinjski vestnik izhaja vsako soboto.

Frontovci v Šoštanj so odkrili vrsto pomanjkljivosti in dali predloge za izboljšanje dela

Pred dnevi so v Šoštanju izvršili volitve v mestni občinski odbor OF po vseh 5 rajonih. Na vseh rajonskih občinskih zbiorih je prevladovala živahna diskusija. Tam, kjer je bilo poročilo frontnega odbora bolj skopo, je bila diskusija toliko bolj živahna. Rajonski odbor Šoštanj-grad je moral sicer vsled nezadostne obvečenosti članov preločiti občni zbor na naslednji dan, je pa tudi dobro uspel.

Na rajonskih občinskih zbiorih je bila zadovoljiva udeležba. Članstvo se je zanimalo o vseh stvareh, kako je od izvolitve lani v oktobru do danes delal frontni odbor. Frontovci so govorili tudi o delu ljudske inšpekcije, ki je bila v Šoštanju zelo aktivna, dokler ni delo zamrlo vsled nedelavnosti MLO, ki ugotovljenih nepravilnosti ni odpravil. Diskutanti so opozorili zbor, da MLO tekom vsega leta ni čutil potrebe sklicati zbor volivcev, da bi tam odborniki poročali o svojem delu, zato tudi ni čudno, da je od 35 odbornikov bilo le 6 delavnih, ki pa vsega dela niso zmogli.

Da so zbori volivcev v Šoštanju res potrebni, nam priča diskusija z občnega zbora I. rajona, še bolj s IV. rajona, kjer so frontovci odločno zahtevali, da mora MLO poročati o svojem delu in o poslovanju gospodarskih podjetij. Zalostna je ugotovitev, da mestna gospodarska podjetja niso izpolnila pri-

čakovanj, da bi s svojim dobrim gospodarjenjem odvažala dobiček tudi za potrebe MLO, za komunalno dejavnost mesta, ki je v Šoštanju več kot nujno potrebno.

Na občinskih zbiorih so bile nakazane v diskusiji še druge pomanjkljivosti. Frontovci so se močno zavzemali za poživitev komunalne dejavnosti s popravilom državnih stavb, ureditvijo cest in ulic itd. Ugotavljali so tudi, da v vseh trgovinah ni označena cena vsem predmetom, da v pekarni ne morejo kupiti en dan starega kruha ker, da je le-ta vsako jutro še zelo vroč v prodaji in zato zdravju škodljiv. Vmes je že posegla sanitarna inšpekcija, izgleda pa, da to ne zadostuje in bo treba ostrejših ukrepov. Ali tudi v Šoštanju ne bi mogli tako urediti peko kruha kot n. pr. v Ljubljani, kjer dobiš zgodaj jutraj v pekarni kruh prejšnjega večera, ki ni ne star, ne vroč! Tudi pekovski pomočniki bi bili s tem zadovoljni, ker jim ne bi bilo treba delati vso noč. Frontovci so iznesli tudi kritiko, da stanovanjski organi nevljudno nastopajo pri ljudeh.

Predsednica ljudske inšpekcije je podala poročilo o delu 9-članske ljudske inšpekcije, ki je bila nekoč v Šoštanju zelo aktivna. Omenila je, da je ljudska inšpekcija odkrila in prijavila MLO in OLO vrsto nepravilnosti v gospodarskih podjetjih, trgovinah in drugod, da pa merodajni forumi teh nepravilnosti niso zasledovali in ne odpravljali tako, da je danes zaradi tega povzročena skupnost ogromna škoda, katero bodo morali poravnati povzročitelji, soodgovorni pa so tudi tisti, ki bi sicer morali nepravilnosti sproti odklanjati.

O vsem tem in še marsičem drugem je bilo govora na rajonskih občinskih zbiorih OF.

Na teh zbiorih so frontovci izvolili nov odbor OF mestne občine Šoštanj in razdelili nove legitimacije OF.

Mnogo govora je bilo tudi o bodočem delu Fronte, da pa bi utrdili stik frontnih odborov s članstvom, so sklenili, da bodo izvolili nove ulične poverjenike in hišne aktiviste, ki bodo v stalnem stiku z odborom in članstvom, obenem pa tudi redno pobirali članarino.

V V. rajonu so frontovci sprejeli tudi sklep, da bodo ustanovili svojo ljudsko univerzo. Tako so se pogovorili, da bo na predavanju ljudske univerze podal predavatelj kratek politični pregled zadnjega tedna, nato pa poljudno predavanje, kot n. pr. o gradnjah stanovanjskih hišic, gradnji elektrarne ipd. Naj se še za trenutek povrnemo k vprašanju poslovanja mestnih gospodarskih podjetij v Šoštanju. V krojaški delavnici delavci že nekaj časa nerodno, od časa do časa prejemajo za služek, uprava pa se ne pobriga, da bi zadevo razčistila s tem, da bi poiskala notranje rezerve.

Tudi ključavničarska delavnica ne more na »zeleno vejo«. Ukvarjajo se samo s popravili. Ali jim ne bi bolj kazalo proizvajati nove predmete, kot n. pr. štedilnike, otroška kolesa ali kaj podobnega. O tem bo treba dobro premisliti.

Pa še o marsičem bodo odgovorni morali razmišljati, da bi poslovanje mestnih gospodarskih podjetij spravili v sklad z donosnostjo.

Tako so občni zbori OF v Šoštanju odkrili vrsto pomanjkljivosti in hkrati prinesli vrsto predlogov za izboljšanje dela Fronte, MLO in lokalnega gospodarstva. Seveda pa bo še v bodoče potrebno sodelovanje vsega članstva Fronte pri vseh nalogah in končno tudi pri olepšanju mesta.

di opozorilne znake pri hišah, če je nevarnost plazov. Pešci naj hodijo tik ob zidu zgradb ali pa po sredi ulic, da ne bo nesreč.

Ob tej priliki bi opozorili tudi na naše koristne ptice in divjačino, ki ne morejo do hrane. Če je mogoče, jim narosite hrano na mestih, ki so v zavetju in kamor nimajo dostopa mačke in psi.

Opozarjamo vse hišne lastnike, da ne smejo snega odvažati na ulice ali ceste, kakor se je to zgodilo na Ostrožnem, ker s tem zavirajo promet. Sneg se lahko odvažta samo na obrežje Savinje tako, da ob obrežju ne zavira prometa.

Dogaja se, da lastniki zgradb mečejo sneg s streh na ulico, kjer ovira promet. Za sneg morajo prizadeti takoj odstraniti, da se bo promet nemoteno razvijal. Kršilce teh navodil bo Mestni ljudski odbor pozval na odgovornost.

Pa svetu...

SESTANEK TREH ZAHODNIH ZUNANJIH MINISTROV Z DR. ADENAUERJEM

V Londonu so se sestali zunanji ministri treh zahodnih sil s predsednikom zahodnonemške vlade dr. Adenauerjem, da bi odstranili nesoglasja glede nemškega članstva v bodoči zahodnoevropski obrambi. Dr. Adenauer je na sestanku zahteval pojasnil o nemškem finančnem deležu za zahodnoevropsko vojsko. Ta delež naj bi znašal nekaj več kot 1 milijard nemških mark. Dr. Adenauer ni pristal na to vsoto, češ da je previsoka. Posebni mešani odbor bo ponovno pregledal prošnje za pomočlostitev nemških vojnih zločincev.

PRESEDNIK EGIPTOVSKÉ VLADE ALI MAHER PASA

je po radiu naslovil na ameriško ljudstvo posebno poslanico, v kateri izjavlja, da je pripravljen vestransko sodelovati pri ohranitvi miru na svetu v močni regionalni organizaciji pod okriljem OZN. Maher pasa upa, da bodo ZDA priznale upravičenost egiptovskih zahtev, da dosežejo ono, kar je ameriško ljudstvo doseglo že leta 1876 v vojni za neodvisnost.

OKROG PERZIJSKEGA PETROLEJA...

Perzijska vlada vrši pogajanja za posojilo z Mednarodno banko za obnovo in razvoj. Sodijo, da bo Mednarodna banka v primeru, ako bodo pogajanja za posojilo ugodno potekala, zahtevala popolnih pooblastil pri upravljanju perzijske petrolejske industrije.

PRI POGAJANJH V KOREJI

je bil v vprašanju zamenjave vojnih ujetnikov dosežen napredek. Stališča so se približala že skoraj do popolnega sporazuma v petih spornih vprašanjih glede usode vojnih ujetnikov. Urediti morajo še sporna vprašanja o zgraditvi in obnovi letališč pred premirjem, o prostovoljni repatriaciji vojnih ujetnikov in o udeležbi Sovjetske zveze v nevtralnih komisiji za nadziranje premirja.

FASISTIČNEGA GENERALA GAMBARO

so zopet odšli v italijansko vojsko. Kot odškodnino za plačo bo dobil od leta 1945 dalje 10 milijonov lir. General Gambaro je sokriv velikih zločinov, ki so jih Italijani med okupacijo izvršili nad slovenskim narodom.

V AVSTRIJSKIH TABORIŠČIH ZA BEGUNCE

se nahaja še vedno približno 300 tisoč beguncev. Med njimi je okrog 250 tisoč »volksdeutscherjev«, največ banatskih Svabov, ki so se med okupacijo posebno izkazali s svojimi zverinstvi kot pripadniki SS-divizije »Prinz Eugen«.

BRITANSKI BOMBNIK

na reaktivnem pogon »Canberra-A« je preletel pot od Londona do Tripolisa v Libiji v dveh urah in 45 minut, kar je dosedaj največji doseženi hitrostni rekord.

*

Na Poljskem so uvedli obvezne odkup živine.

Ministrom v Italiji so zvišali plače za 100 do 150 odst., zavrnili pa so zvišanje plač poldržavnim in železniškim uslužbencem.

V Italiji reke ponovno naraščajo na področju Roviga in Ferrare. Bojijo se novih poplav.

Socialisti v Indiji odklanjajo sodelovanje s kominformovci. Indijski socialistični voditelj Narajan je označil indijsko komunistično partijo za agenturo Sovjetske zveze. Razen Jugoslavije, kjer je komunistična partija znala ohraniti svojo neodvisnost, služijo danes vse komunistične partije na svetu koristim Kremlja — pravi dalje indijski socialistični prvak.

Na procesu v Lucii je tožilec zahteval za 8 obtožencev po 30 let zapora, za ostale pa 16 do 28 let in le za tri je predlagal oprostitev. Ves tožilec govori je popolnoma v skladu z današnjo italijansko stvarnostjo.

V Nürnbergu se vrši sodni proces proti vojnemu zločincu Rademacherju, ki je med okupacijo vršil ogabne zločine nad židovskim življenjem v Beogradu.

Pogreba angleškega kralja Jurija VI. v Londonu sta se udeležila predsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivan Ribar in generalni polkovnik Peko Dapčević. Kraljica Elizabeta je dr. Ribarja sprejela v posebni avdienci.

Kralja so prepeljali v Windsov, kjer so ga položili v grobnico angleških kraljev.

KULTURNI PREGLED „Savinjskega vestnika“

Praznik petja v Celju

(Koncert v počastitev spomina skladatelja Emila Adamiča)

Ob priliki Prešernovega spomina je priredil SKUD »France Prešeren« v Celju vokalni koncert svojega mešanega zbora kakor tudi Komornega zbora, vmes pa so bile pevске točke solistov (Kovač, bas, Kozoderc, sopran). Koncertno dvorano v Narodnem domu je domalega napolnilo občinstvo, ki je disciplinirano in verno sledilo izvedbam posameznih točk. Uvodno besedo o slovenskem glasbeniku E. Adamiču je govoril Rafael Ajlec iz Ljubljane. V kratkih in jedrnatih stavkih je orisal življenje in delo našega komponista. Marsikomu izmed poslušalcev in izvajalcev je do dna prikazal Adamičevo pomembnost na glasbenem polju.

Bolj poklicno pero od mojega bi lažje prikazalo vso lepoto in bogastvo tega večera. Naš tednik pa bi želel le v okviru kulturne kronike zabeležiti pomembno kulturno dejanje. Pozdraviti je nujno pozitivno sodelovanje obeh pevskih družin, ki sta že ponesli sloves našega petja tudi izven Celja. Sodelovanje je važno v več ozirih, ne le plemenito tekmovanje pevcev, glede izvedbe kompozicij, ki naj v enem večeru prikaže profil enega slovenskega skladatelja. Tako sodelovanje obremeni hkrati češče izvajanja, ko se omeje celovečernega programa razdeljuje. Ne sme nam ostati neopazno dejstvo, le discipliniran študij zmora kvalitetno podajanje programa.

Jurče Vreže, pevovodja Prešernovega zbora, teži za preprosto, pristno glas-

no izvedbo, njegova odlika je občutnost lirčnih kompozicij. Egon Kunej, pevovodja Komornega zbora je precizen tehnik in ritmično izredno utrjen, epika mu je bližja od lirike in kompozicije zahtevnejša značaja glede brzine, ostrih in izbrušenih pasaj, pri vsem pa zahteva od pevcev kar največjo pozornost glede izgovora in zlasti intonacijsko čistost. Vse te odlike pa prihajajo do močnega zvočnega izraza. Imeli smo občutek, da sta se oba zbora ta večer izredno lepo dopolnjevala in je tako prešla Adamičeva ustvarjalnost do prepričljivega izraza. Naš Celjan Aleksander Kovač je basist žlahtnega materiala in je njegova pot navzgor do najvišjih pevskih vrhov le stvar nenehnega študija. Sopranistka Erika Kozoderčeva ni bila ta večer disponirana, dasiravno je njen sopran za poslušalce simpatičen, ni povsem razvila svojo pevsko zmogljivost. Kakor vselej je prof. Mařenka Sancinova spremljalica soliste ob klavirju požrtvovalno, diskretno in lepoti klavirskega izražanja.

V kratkem razmaku je bilo v Celju dvoje samostojnih koncertnih večerov, ustvarjenih iz lastne zmogljivosti (Goršetov violinski koncert, Adamičev večer). Oba koncerta sta bila na višini, ki jo mora respektirati še tako zahtevna glasbena publika. Ne hote se nam vsiljuje misel kako bi se dalo še na področju mladinskega petja ustvariti skupen glasbeni večer bodisi določenega stilnega programa, bodisi kot večer pevskih točk različnih skladateljev. Tak koncert bi naj zbližal mladino in manifestiral njeno zmogljivost na vokalnem področju.

Za oba nastopajoča zbora pa prihaja čas, ko bo treba resno misliti na mlajše pevce, katere je nujno pritegniti za osvežitev naših pevskih družin, sicer bo nekega dne pretrgana kontinuiteta in tradicija lepega petja v Celju. A. S.

Molièrov „Skopuh“

na šoštanjskem odru

V eni prejšnjih številkih našega tednika smo objavili, da je bil v Šoštanju koncem preteklega meseca občni zbor novoustanovljenega KUD »Ivan Cankar«. Omenili smo tudi, da dramatska sekcija pripravlja uprizoritev Molièrovega »Skopuha«.

V soboto pa se je na šoštanjskem odru znova zamajal zastor. Šoštanj je že od nekdaj veljal za mesto z močno kulturno tradicijo, ki mu daljši kulturni premolki ni bil v ponos. Obstojal je sicer SKUD »Kajuh«, pri katerem pa dramatska sekcija ni zaživela. Ne bi bilo prav, če bi ob tej priliki šli mimo tega, ne da bi omenili, da stoji SKUD »Kajuh« pred prelomnico: te dni imajo občni zbor in vse kaže, da bodo vodstvo SKUD »Kajuh« prevzeli v roke ljudje, ki jim je kulturno poslanstvo res pri srcu. Zato jim danes moramo zaželeati: uspeh in pomoč vseh, najbolj pa seveda s strani KUD »Ivan Cankar«, ker naj sicer med njima pride do izraza res socialistično tekmovanje, da bosta obe kulturni društvi v ponos Šoštanju in bližnji okolici. Ni sicer še znan načrt SKUD »Kajuh«, vendar lahko zagotovo pričakujemo izpopolnitev kulturnega življenja.

Za novo ustanovljeno KUD »Ivan Cankar« je značilno, da je nastalo na pobudo mestne partijske in frontne organizacije na podlagi večkratne, širše in plodne diskusije vseh za kulturno življenje zanimajočih se ljudi. Pri tem je sodelovalo v lepem številu tudi naše učiteljstvo. Tako je KUD »Ivan Cankar« plod dolgega razmatranja in diskusije, odprave vseh sporov in nesoglasij med posamezniki. Ze to nam je jamstvo, da KUD »Ivan Cankar« ne bo »spalo spanje mrtvega«, dokazali pa bodo tudi, da so v Šoštanju pogoji za dve kulturni društvi, še več, o njih nujnosti — toda tesnem medsebojnem sodelovanju.

Novo ustanovljeno KUD »Ivan Cankar« ima v sestavi dramatsko, pevsko, lutkovno, folklorno sekcijo in literarni krožek. Prve tri sekcije že z uspehom delujejo, dramatska je že nastopila, pevski zbor se pridno pripravlja na koncert, ob bodočih proslavah pa bo že zapel nekaj pesmi, lutkovno gledališče pa pionirski obeta skorajšnjo uprizoritev. Folklor se pripravlja na vaje. Literarni krožek pa pripravlja našim najmanjšim literarni dopoldan, kar naj bi bila stalna oblika dela z najmlajšimi. Dramatska sekcija pa se pripravlja na drugo uprizoritev. Ta teden bodo pričeli z bralnimi vajami, v mislih pa imajo Finžgarjevo »Naša kri«.

Naj se sedaj še površno dotaknemo uprizoritve Molièrovega »Skopuha« v slovenskem prevodu Niko Kureta. Dramatska sekcija KUD »Ivan Cankar«, ki je imela, kakor smo že omenili, v Šoštanju v soboto krstno predstavo in v nedeljo reprizo, se je za to igro kar

Udeležite se predavanj VZGOJNEGA TEDNA v Celju

Ljudska univerza v Celju prireja s sodelovanjem pedagoškega aktiva v Celju teden vzgojnih predavanj za starše in vse odrasle. Predavanja o vzgoji so namenjena vsem, ki ljubijo mladino, ji žele vse dobro in za njo tudi store, kar morejo.

Vrčila se bodo naslednja predavanja:

1. NAŠI VZGOJNI SMOTRI — predava tov. Giljšek Danica v ponedeljek 25. febr.
2. KAKO VZGAJAMO OTROKA V STAROSTI 3 do 7 LET (v predšolski dobi) — predava tov. Bajnar Luzner v sredo 27. febr.
3. NEGA IN VZGOJA DOJENČKOV — predava dr. Marjan Stegnar v petek 29. febr.
4. RAZVOJ IN VZGOJA OTROKA OD 7 DO 14 LET (ko hodi v osnovno šolo in nižje gimnazije) — predava tov. Albin Podjavork v ponedeljek 3. marca 1952.
5. VZGOJA MLADINE V DORASCAJOČI DOBI (puberteti) — predava tov. Ivo Švare v sredo 5. marca 1952.
6. DRUŽINSKA VZGOJA — predava tov. Gustav Šilih v petek 7. marca 1952.

Vsa predavanja bodo v MALI DVORANI DOMA OF V CELJU. Pričetek vsakega predavanja bo ob 19.30.

Najboljše in najvrednejše, kar moremo nuditi mladini, je dobra vzgoja in družini, šoli in družbi. Z udeležbo na predavanjih vzgojnega tedna se bomo še bolj usposobili za uspešno vzgojo naše mladine. Mladina danes od nas glede vzgoje mnogo pričakuje in zahteva. Manj zmot in napak bo v našem vzgojnem delu, več pa uspehov, zadovoljstva in sreče za nas in za mladino, ko bomo obogatili z mislimi predavanj vzgojnega tedna s še večjim zaupanjem vzgajali naše otroke. Vsakemu predavanju bo sledil razgovor s predavateljem.

Materi in očetje, odrasle mladinke in mladinci, ne opustite ugodne prilike seznanjanja s pravilno vzgojo otrok! S pravilno vzgojo najbolje pripravljate otroke za delavne, poštene in srečne člane naše družbe. Le po dobri in pravilni vzgoji vam bodo otroci — ko dorastejo in začivajo samostojno — v veselje in srečo.

Siv.

...in doma

VIŠOK SNEG

kakršnega ni bilo v naših krajih že sto let, je v mnogih krajih Slovenije povzročil velikansko škodo na ljudskem premoženju. Posebno hudo so prizadeti kraji na Tolminskem, kjer so plazovi terjali že 16 človeških žrtev. Plazovi so zasuli nad 100 glav živine, porušili pa je 16 stanovaljskih in gospodarskih poslopij. V vsej Sloveniji je sneg povzročil že 30 smrtnih žrtev. V ogrožene kraje je oblast poslala pomoč. Ministrstvo za notranje zadeve je odredilo zadržati izrednih snežnih razmer mobilizacijo delovne sile. V Ljubljani so poklicali na delo moške letnikov 1921 do 1931, v Mariboru pa moške letnikov 1923 do 1926.

NOVA NOTA VLADE FLRJ MADŽARSKI VLADI

Glede na noto madžarske vlade z dne 2. februarja, ki navaja, da je za madžarsko vlado spor o otoku na Muri dokončno razčiščen, je naša vlada poslala madžarski novo noto v kateri pravi, da vlada FLRJ ni mnenja, da je spor za otok na Muri rešen, marveč ugotavlja, da vlada LR Madžarske ni pokazala želje, da bi se spor rešil na miren način. Nota poudarja, da je rešitev tega vprašanja v obojestransko korist ter pričakuje, da bo madžarska vlada čimprej sporočila svoje stališče do vseh mirolnjubihih predlogov vlade FLRJ.

V LJUBLJANI

so 19. februarja podpisali pogodbo o socialnem zavarovanju katoliških duhovnikov, članov Cirilmetodijskega društva.

*

V letovišnih vzdolj Jadrana bo letošnje počitniško sezono preživelo dvakrat več inozemskih turistov kot lani.

Italijanski Rdeči križ se je zahvalil predsedniku Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije za pomoč italijanskim poplavljenecem.

V Ljubljani je umrl inž. Dušan Serbec, član glavnega odbora OF Slovenije. Pokojni je bil eden redkih meščanskih politikov, ki se je takoj po zasedbi Jugoslavije vključil v osvobodilno gibanje.

Odposlanstvu OF za tržaško ozemlje je maršal Tito zagotovil vso pomoč OF v njenem boju za enakopravnost slovenskega življa v Trstu. V Beogradu je umrl srbski književnik Jovan Popović.

Veseloigra: „PRI BELFM KONJIČKU“ na odru gledališke družine KUD Koželj-Rogl v Celju

V nedeljo 10. februarja so se Celjani polnoštevilno odzvali vabilu gledališke družine KUD »Koželj-Rogl« v Celju. Napolnili so dvorano Narodnega doma in s pozornostjo sledili dogajanju na odru pred gostilno »Pri belem konjičku«.

Globlji misli in resnejši spoznanja ta malomeščanska veseloigra ne nudi. Razvedri nas s svojim veselim razpletom in pevskimi vložki. Zelimmo gledati igro ali veseloigro, ki ima ob vedrih ljudeh tudi kako vrednejšo misel. Ob množici povprečnih, malomeščanskih iger najdemo tudi nekaj vsebinsko in idejno naprednih iger. Ko nam bodo igralci in režiser nudili idejno napredno in vsebinsko vrednejšo igro, jim bomo za trud še bolj hvaležni. Tedaj nas ne bo k odru pritegnila samo vesela komika prizorov, ampak tudi vredna misel vsebine, ki jo odkrivajo igralci v vlogah za nas, za naše napredno spoznavanje življenjske stvarnosti v družbi.

Igralci so se potrudili za dovršeno igranje, ki pa seveda še ni moglo povsod in pri vseh uspeti. Vdova Meta (Tončka Kramžar), gostilničarka »Pri belem konjičku«, je nastopala dokaj sproščeno, primerno resno, vedro in odločno. Oroslav Bucek (Stane Koc), ki izbira bogatega ženina hčeri Tilki, je uspešno igral malomeščanskega trgovca, ki misli povsod predvsem na sebe in svoj dobiček. Tilka (Majda Šef) je nastopala prijetno in primerno zadržano. Advokat Kovač (Jaroslav Zelinka) je bil premalo sproščen v mimiki, gestah in glasu. Na odru se je znašel dobro. Tip gimnazijskega profesorja v pok. (Franc Turnšek) je bil podan prepričljivo. Njegova hči Minka (Anica Kozovinc) nas je še bolj zadovoljila. Njeno sušljanje je vodilo kar v pristnost in po učinkovitosti ni zaostajalo za njeno naivnostjo. Jerina Maks (Kvirin Klenovšek) je nastopal spretnje nego smo pričakovali. Žan (Boris Pšeničnik) je nosil svojo ljubezen preveč zaprto in otožno. Mimika naj bi se bolj sledila razpoloženjem. Nastopal je prijetno naravno. Berač Tine (Slavko Rožkar), drugi natak Peter (Vinko Zupanc), pikolo (Srečko Šosterič), Rezika (Lojzka Bračun) in Jerica (Stefka Krumpak) so primerno dopolnjevali letoviško ozračje in razpoloženje.

Siv.

IZ CELJA...

Izpred sodišča

14 LET POKORE ZA ZLOČIN STORJEN PRED 10 LETI

Pred okrožnim sodiščem v Celju se je zagovarjala Rozalija Podlesnik iz Ravn pri Sošanju. Obtožnica ji je očitala dva zločina. V avgustu leta 1942 je Nemcem ovdala sovražnico Matevža Podvinskega zaradi sodelovanja s partizani. Na ovdabo Podvinskega so skupno z eno in materjo odgnale v Osvietim. Podvinskec se je po dveh letih leta 1944 vrnil domov, žena in mati pa sta umrli v taborišču. V istem mesecu, ko je Podvinskega ovdala, Podvinska, sta v njeno hišo z zapuščino prišli dve partizanki, Podvinskec Francka in Tehave Marija. Mož Podvinskega je bil gestapovski pomagač. V namenu, da izda obe partizanki gestapovcem, ju je izvalil v svojo hišo. Toda še preden je prišla nemška policija, sta bili obe partizanki v domu Podvinskegovih zverinsko umorjeni. Ta umor je najbrž izvršil mož Podvinskega, ki je kmalu po storjenem zločinu sbehal čez mejo, kjer se še danes nahaja. Podrobnosti tega gnusnega zločina sodišče ni moglo razjasniti. Prišlo so pred sodišče govorile za obtožbeno krivdo pri prvem in drugem zločinu. Sodišče je Podvinskega obsodilo na 14 let strogega zapora.

PRAVIČNA KAZEN ZA VINJENEGA SOFERJA

25 letni šofer Parašuh Franc iz Dobrove vasi je 9. avgusta 1951 s tovornim avtomobilom okrajnega prevozniškega podjetja Soštanj, kjer je bil zaposlen, vozil prehitro skozi Latkovo vas pri St. Pavlu pri Preboldu v vinjenem stanju. S tovornjakom je zavozil v kolesarja Antona Kalčiča in voznika Gregorja Goropevskega, ki sta stala na levi strani

(Nadaljevanje s 1. strani)

odpadki smotrno izkoriščani, da se proda kar se prodati da. Istočasno skrbeti za racionalen režim pri vzdrževanju in pri izgradnji novih osnovnih sredstev. Če torej delavski svet razpravlja o družbenem planu, mora predvsem pretresati glavne normative materiala. Pri tem se ne sme zadovoljiti samo z nekimi konstatacijami o dejanskem stanju, temveč mora zahtevati kakšni so taki podatki v sorodnih podjetjih, kako izgledajo v luči svetovnih normativov itd. Na podlagi takih primerjav je mogoče izdelati ukrepe, ki imajo za posledico zvišanje akumulacije.

Vprašanje delovne sile predstavlja z ozirom na nesorazmerje med cenami materiala in stroški za delovno silo nevarnost podcenjevanja teh stroškov. Zato je dobilo odvajanje akumulacije obliko o kateri smo prej govorili. Naivno bi bilo trditi, da je akumulacijska stopnja v tej obliki logična posledica Marxove formule o vrednosti. Marx je s formulo samo povedal, na kakšen način nastaja presežna vrednost. Jasno pa je, da lahko dobiva ustvarjena presežna vrednost ali v našem slučaju akumulacija različne oblike. Z oblikami akumulacije (ali pripevkom) pa socialistična družba prav tako lahko zasleduje svoje cilje, kakor jih je mogoče zasledovati z vsakovrstnimi družbenimi (državnimi) prispevki. Carine n. pr. niso odigrale svoje glavne vloge kot fiskalni dohodek temveč kot orodje razvoja ali zaviranja gospodarskih panog v državi. Tako je sedanja oblika akumulacije mogočen pritisk v tej smeri, da se koristi plačilni fond skrajno previdno, ker bi sicer podjetje ne bilo v stanju odvajati akumulacije, s tem pa ne bi moglo dvigati plač niti plačevati drugih obveznosti, kar bi praktično onemogočilo vsako poslovanje.

J. F.

OB PETSTOLETNICI MESTA CELJA

Spomini na Celje...

Razgovarjal sem se pred nekaj dnevi s stariim Celjanom in mi je pripovedoval o mestu pred petdesetimi leti. Prišel sem razmišljati, kaj bom jaz pripovedoval potomcem o današnjem mestu, posebno kar se tiče lepote. Izgledalo bi nekako takole...

»Celje je znano kot mesto - belo in veselo! Belo je dovolj. Ta bela odeja ne gre v račun le onim, ki naj bi čistili pločnike. Da je mesto veselo, to vidimo vedno ob koncu tedna. Belo bo ostalo naše mesto tudi takrat, ko bo izgubil sneg. Saj so v preteklem letu merodajni poskrbeli, da so hiše tudi v višini, ki presega človekovo, prijetno očistene. Največje težave ima mesto trenutno z izgledom hiš do človekove višine, posebno kjer naj bi bila mesta za reklamne skrinjice, oglasne table ali izložbe. Ako še niste ugotovili, kje naj bo mesto novi reklamni deski, samo pogledajte, kje se paglavci podpisujejo, kje pišejo svojemu okusu prirerene parole, ki so bolj ali manj vedno »sočne«. Oni ne pišejo povsod, temveč le na gotovih mestih. Kjer so nameščene stalne izložbe, tam paglavci nimajo dostopa, čeprav večkrat izgleda, kot da so njim prepuste.

V Celju imamo več vrst izložb, opredelimo jih lahko na tri vrste. Prva vrsta — to so one, ki menjajo svoj izgled s človeško pomočjo mesečno ali sezonsko. Tem nimam kaj pripomniti. Namenjene so le trgovini in kupcem. Druga vrsta — to so one, ki menjajo svoj izgled s pomočjo ljudi in časa

ceste v smeri vožnje. Na isti strani ceste se je nahajal tudi voz z vprego, kar je imelo za posledico, da je Kalčič Anton zaradi poškodb lobanje takoj po nezgodi umrl, Goropevšek Gregor pa je bil hudo poškodovan. Zaklati so morali tudi konja, vrednega 40.000 din. Šofer Parašuh je zakrivil vožnjo proti predpisom, iz zavestne malomarnosti ogrožal javni promet na cesti ter povzročil smrt ene osebe, hudo telesno poškodbo in veliko premoženjsko škodo. Okrožno sodišče v Celju mu je prisodilo 4 leta in 10 mesecev strogega zapora.

OBSOJENA TATOVA KOLES

23 letni Veselovski Ranis iz Skoplja, brivski pomočnik brez stalne zaposlitve in 24 letni Kusari Nijaz iz Djakovice, nameščenec brez zaposlitve sta v Samškem domu v rudniku Huda jama ukradla rudarjema Jakobu Pušniku in Jožetu Razboršku dvoje koles v vrednosti 30.000 din. Kazen: prvi 10, drugi pa 9 mesecev zapora.

BRZDAJ SVOJ JEZIK

33 letni v St. Juriju pri Celju rojeni Jože Stante, zaposlen kot tovarniški kurjač v Tkalcini hlačevne v Celju je v gostilni Mestrov žaljivo govoril o družbeni in gospodarski ureditvi naše države. Okrajno sodišče v Celju ga je zaradi tega obsodilo na eno leto zapora,

Dopisnikom!

Zadnja številka »Ljudske pravice« prinaša članek o dopisništvu za »Savinjski vestnik«. Ako pogledamo njegove zadnje številke, vidimo, da so v mnogih krajih dopisniki kar pridno na delu. Tako vsaj izvemo, kako živi in dela naše delovno ljudstvo v celjskem zaledju.

Le ponekod še spe spanje pravičnega. Kaj neki delajo v St. Juriju pri Celju, v Vojniku, Vitanju, v St. Pavlu, Laškem, Kozju in drugod? Pošiljajte dopise po mladincih, ki posejajo celjske šole! Uredništvo

pogojno pa mu je kazen odložena za dobo dveh let.

DEUTSCHLAND, DEUTSCHLAND ÜBER ALLES...

Tako je pel 27 letni v Brezmem pri Laškem rojeni rudar Ivan Rifelj 11. novembra 1951 v gostilni Marice Jager v Hudi jami, kjer je bilo zbranih še več gostov. Pel je tudi še druge nemške vojaške pesmi in se pri tem žaljivo izražal o naši državi. Okrajno sodišče v Celju mu je prisodilo eno leto in tri mesece brezplačnega bivanja za rešetkami.

KRAJEVNA ENOTA RDEČEGA KRIZA V KOŠNICI

Še skoraj leto dni ni delovala. Na obnem zboru, ki je bil pred kratkim, se ji je pridružila vas Tremerje. Izvoljen je bil nov odbor iz obeh vasi, ki si je takoj postavil širok plan dela za leto 1952. Prišlo se je takoj z zbiranjem članarine in prostovoljnih prispevkov. Med letom bodo privedli tudi kulturno prireditve.

millec in jih spravili na varno. Gre za nevarno tatinsko družino Kulaš Ivica, Dragoj Lazarja, Nozina Mileta in Jezernik Antona. Prvi trije so prišli v Celje iz drugih republik, se priložnostno zaposlili ter sproti tudi kradli. Pozicije so začeli živeti brez dela in se preživljati izključno na ne-pošten način. Poleg navedene vionne tatvine so kradli obleke in obutev delavcem v rudniku Zabukoveca in v Cinkarni v Celju. Nekaj nakradnega blaga iz KZ Grize je bilo najdenega pri storilcih. Sedaj čakajo na pravično kazno.

IZ GOMILSKEGA

Organizacije APZ je privedla kuharski tečaj katerega je posetovalo 16 tečajnic. Poleg kuhanja so se tečajnice učile tudi računanja in pletenja. Razstava prirerjena ob koncu tečaja je prikazala uspehe istega. Za zaključek so igrali veselo trideljanko »Tri sestres«.

Pred dnevi smo imeli predavanje o boleznih, katere se pojavljajo pri živini. Predavanje je bilo dobro obiskano. V kratkem bo predavanje o poljedelstvu.

Most, ki veže kraje Sv. Matevž, Zakej in Gomilsko, je nujno potreben popravila. Je v tako slabem stanju, da je prehod na nekaterih mestih že nevaren. V tej zadevi naj stori svojo dolžnost KLO Gomilsko.

IZ NOVE CERKVE

Solsko poslopje smo pri nas temeljito popravili. V letošnji spomladi dobi novo notranjo opremo in nova okna. Zgrajena bo tudi vrtna ograja z betonskimi stebri. Sola se pripravlja na proslavo 50 letnice, ki bo leta 1953.

Božičnik je v Novi cerkvi prišel kuharski tečaj, katerega poseča 27 tečajnic. Pred kratkim se je v Novi cerkvi prišel

veliko težavo vsaj za silo zopet spravil v red. Samo na sončnicah in bučnicah so mihi napravile okrog 20.000 din škode. Pri ugotovitvi primanjkljaja je Jazbec takoj plačal na račun tega 70.000 din. Ljudje se upravičeno sprašujejo, kje je Jazbec tako hitro vzel tako vsoto denarja.

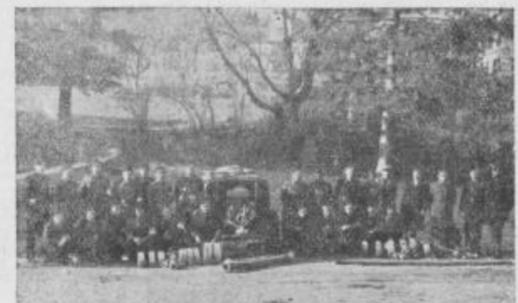
Naj gospod župnik ima na hrani administracijo krajevnega ljudskega odbora, ki je porabi za vsa dela. Tudi na kolone je skupaj mahnela. Da je gospod župnik star sovražnik NOB, o tem nam ni treba pisati, saj je znano, da se poziva na orožne vaje ni hotel odzvati. Zahrbno udarja po članih Partije, to je po tistih, ki so dali vse od sebe, sli z narodom v borbo proti fašizmu, največjemu sovražniku delovnega ljudstva. Taki ljudje ne spadajo v državo, katera gradi socializem. Ne bomo dovolili, da bi ljudje, kateri skupnosti ničesar ne dajejo, od skupnosti kaj prejimali. To naj si zapomni tudi župnik v St. Rupertu.

V našem kraju vzdržuje država tri cestarje. Pa mislite, da so orali sneg, kaj ie! Eden je imel dopust, drugi je bil na gostiji, tretji pa se je iz strahu pred velikim snegom skrli. Ne in četrti dan potem, ko je zapadel velik sneg, so s tako silo orali, da so zlomili plug.

Sv. Rupert ima tudi gostilno. Če prideš in porečeš za rum, takoj, takoj in ta takoj — mi verjamete — je trajal cel dopoldan. Začel ni je pajek presti po želodu, pa sem poprosil za eno jajce. Tudi to je bilo takoj, takoj. Gospodinja je najbrž po celi vasi iskala, kdaj bo katera kokoš znesla jajce.

POSTARJI SOŠTANJSKEGA OKRAJA SO ZBOROVALI

V nedeljo so v Sošanju zborovali postarji soštanskega okraja. Pregledali so delo, uspehe in težave sindikalne podružnice v pre-

Pred dnevi se je uspešno zaključil v Dobrni gasilski podčastniški tečaj, kjer so se gasilci iz celjske okolice marsikaj koristnega naučili.

meti. Tečaj je v dveh skupinah. Ob zaključku bo prirerjena kuharska razstava. Bo tudi predavanje o prvi pomoči, dietni hrani in negi dojenčka.

PISMO IZ ST. RUPERTA NAD LASKIM

Naša Kmetijska zadruga je zaradi malomarnega poslovanja poslovodje Franca Jazbeca padla v katastrofo. Poslovodja Jazbec je s svojim neodgovornim poslovanjem povzročil v zadrugi 120.000 din primanjkljaja in naknadno pri odkupu še 25.000 din. Ljudje pripovedujejo, da je bil Jazbec večkrat že v jutranjih urah vinjen. Poslovodnino je spravil v tak nered, da jo je novi poslovodja z

teklem letu. Poročila so bila dobro pripravljena in diskusija zelo živahna. Pomočnik direktorja pošte Ljubljana tov. Vlado Mrak je v daljšem govoru navzočim postarjem objasnili družbeni postni plan in naloge, ki stojijo pred kolektivni pošti v letošnjem letu, tov. Peter Razgoršek je govoril v poglavljanju demokracije in nalogah postarjev na podeželju, zastopnik okrajnega sindikalnega sveta o delavskih svetih in upravnih odborih v podjetjih. Postarji so si zadali več obvez, ki jih bodo izvršili v letošnjem letu. Nove sindikalne grupe bodo ustanovili v Velenju, Mozirju in Ljubnem.

Pred zaključkom sprejemanja v članstvo Zveze borcev

Povsod opažamo razgibano delovanje organizacij Zveze borcev, ki se pripravljajo na svoje letne občne zbere. Razen nekaj izjem, beležijo terenske organizacije v preteklem letu lepe uspehe v skrbi za partizanske družine in socialno šibke člane ZB. Organizacija je poslala v preteklem letu 9 članov na zdravljenje, za novoletno jelko je razdelila med socialno šibke otroke naših članov tekstilnega blaga v vrednosti nad 53.000 din. Razdelila je svojem spomenice za padle borce, talce in žrtve fašističnega terorja. Urejen je bil lep stalni muzej Narodnoosvobodilne borbe itd.

Pred nami pa stoji še ena najvažnejših nalog. II. kongres ZB Jugoslavije je sprejel sklep, da bo organizacija ZB sprejela v svoje vrste še vse tiste, ki imajo pogoje za sprejem, niso pa še bili sprejeti iz kakršnih koli vzrokov. Do občnih zborov, ki se morajo izvesti do 10. marca, je sprejemanje v članstvo

najbolj važna naloga. Po končanih občnih zborih se sprejemanje v članstvo ne bo več vršilo. Zato naj se organizacije resno lotijo tega dela. Tudi dolžnost posameznikov, ki so sodelovali v NOV, je da se sami prijavijo organizacijam ZB, če jih organizacija do sedaj ni našla, ali pa jih je spregledala. Da bi se pri sprejemu ne ponavljale napake in da bi se sprejeli res vsi, ki imajo po pravilih naše organizacije pogoje za sprejem, navajamo te pogoje: član ZB postane lahko vsak, ki je aktivno sodeloval ali podpiral NOV, vsak, ki je zaradi tega bil v zaporu, internaciji ali na prisilnem delu, nadalje vsak, ki je bil ujet pa se je v ujetništvu opredelil za NOB in končno vsak, ki se je izven naše države kjer koli z orožjem boril proti fašizmu. Pri sprejemanju v članstvo naj sodelujejo vse množične organizacije, OPO, sindikalne podružnice in tudi posamezniki, ki vedo za ljudi, kateri imajo pogoje za sprejem.

... IN ZALEDJJA

VLOM V ŠMARJETI

Pri posestniku Miri Krampusovi v Šmarjeti pri Vojniku je bilo pred kratkim vlomljeno. Storilec je odnesel obleke, mesa in drugih stvari za okrog 40.000 dinarjev. Kot vlomilca so aretirali Jožeta Rabiča, ki je nedavno pobegnul iz kazensko-poboljševalnega zavoda v Novi Gradski, kjer je zaradi enakih pregreškov odsluževal daljšo kazno.

SMRT V SNEGU

V vasi Ostrožno pri St. Juriju pri Celju so našli v snegu mrtvo 43 letno gospodinjico Elizabeto Zidanšek. Pokojna ni bila pri zdravju. Na poti domov je omagala in našla smrt v snegu.

ŠKODA ZARADI SNEGA

Kakor drugod, je sneg tudi v Celju in okolici na poslednjih povzročil precej škode. Pri posestniku Ernestu Plevčaku na Sp. Hudinji se je zrušila streha na hlevu in znaša škoda nad 100.000 din, pri nekem drugem posestniku na Dobrovci se je tudi zrušila steha na hlevu. Iz St. Jurija ob Taboru poročajo, da je sneg tam v bližini porušil dva hleva, v Drenskem rebu pri Šmarju pa dva kozolca.

IZ BRASLOVC

Sneg je skoraj dobesedno zasul naše ceste. Za nekaj dni je bil v našem okolju ustavljen ves promet. Na pobudo našega KLO je bil ves trg v kratkem očiščen. Hišni lastniki so očistili tudi strehe, šole pa so se požrtvovalno lotili naši požrtvovalni gasilci.

Posebno priznanje velja našim vrlim cestarjem, posebno tovarišem Henriku Marnu, Karlu Tkavcu in Ivanu Krašvcu, ki so s spretno organizacijo in ponekod celo z 20 konji preorali okraj-

ne ceste. Ti vestni možje pa so že sedaj v velikih skrbih, kaj bo pomladi, ker nimajo gramoza za vzdrževanje našega prometnega cestnega omrežja.

Naš vrli dimnikar nas že od Novega leta sem v ranih jutranjih urah pozdravlja s svojo milo donečo harmoniko, ko hodi na delo. Po taktu njegove harmonike hite delavci in dijaki na vlak. Le redki tržani, ki se žele vsaj še enkrat obrniti v mehkih posteljah, hrepene po nežnem pianisimu.

Kmetijsko gospodarska šola se že pripravlja na svoj slovesen zaključek, ki bo 8. marca t. l. Učenci in učence se že vneto pripravljajo na izpit. Mnogo opravka imajo dekleta s pripravami za razstavo ženskih ročnih del in kuhinjskih dobrot.

LJUBECANSKA GASILSKA ČETA

V nedeljo dopoldne je Gasilska četa iz Ljubecne odmetovala požrtvovalno s šolskega poslopja sneg, katerega se je nakopilo nad 1 m. To delo ni bilo lahko, ker je poslopje visoko, obširna streha pa precej strma. S svojo uvidevnostjo so preprečili škodo na stavbi, ter v slučaju odjuge obvarovali šolsko mladino pred nesrečo.

KRATKOTRAJNO VESELJE TATINSKE DRUŠČINE

V noči od 13. na 14. t. m. so neznani storilci vlomili v poslovalnico KZ Grize in od tam odnesli predvsem boljše štof in perilo v skupni vrednosti okrog 160.000 din. Ker je v tej noči močno snežilo niso pustili za seboj sledov v snegu. Organi PNZ Celje-okolica so skupno z organi LM Zalec pričeli takoj zasledovati storilce. Uspeh ni izostal. Miličnik iz post. LM v Celju 1 je našel na osebo, ki je prodajala blago sumljivega izvora in po natančnejšem pregledu so ugotovili, da blago izvira iz vionne tatvine v KZ Grize. Na podlagi tega so še isti dan organi PNZ Celje-okolica in Celje-mesto izsledili nevarne vlo-

razstaviti blaga kakor bi ga sicer.

Malu težje je v špecerijški stroki. Vsega ne moreš razstavljati, kakor mast, olje, klobase ali kisljo zelje. Tudi pri tej stroki igra vlogo senčna ali sončna stran izložbe. Roba sicer ne zbledi ali spremeni svoj izgled, kakor pri Špeceriji 1, ko že teče iz paketov s keksi. Posebno v tej stroki igra veliko vlogo prah, ki tako enakomerno pokrije vse razstavljeno blago (in verjetno dviga hranilno vrednost!). Za vzgled nam služijo izložbe Trgovine državnih posestev v Stanetovi ulici. Tudi pekarne ne zaostajajo za njimi. Na Tomšičevem trgu vržejo vsak dan v izložbo na prašno polico svežo štruco kruha, medtem ko služi izložba pekarne v Stanetovi ulici (bivši Vošnjak) za razstavo listkov za prodajo raznih predmetov in oddaje ali iskanje sob. Verjetno imajo izložbo skupno s trgovino starih predmetov. Izložba pekarne Ada služi koristno kupcem, da odložijo v njej svoje breme, predno si ga ponovno optajajo na ramena.

Še težje je v gostinskih obratih, kjer imajo izložbe. Zelo uspejo je rešen ta problem v zakupni gostilni na Tomšičevem trgu (Maruša), kjer so tako mično postavljeni kozarci z neko napol izhlapelo barvano tekočino in zaprašeni buteljki ali pa v menzi (bivši Zumer), kjer stoji dva kipa s praznimi kočaricami poleg postavka, pregrnjena s še dokaj belim prtom.

Posebno je treba omeniti naraven izgled zunanosti pekarne poleg Ljudskega magazina v Stanetovi ulici.

Še težje je z izložbenimi okni lokalov, v katerih se nahajajo druge dejavnosti. Cvetličarna na Tomšičevem

trgu res ne more v tej hudi zimi razstaviti cvetlic, zato je izložba prazna. Brivci tudi ne morejo v izložbah stričih lase ali briti. Za te izložbe zadostuje nekoliko pisanih trakov, napis lastnika in delovni čas. Najprimernejše je tam, kjer imajo rolete in se izognejo vsaki neveščnosti, kakor pri stranskih izložbah Klobučarstva v Stanetovi ulici, ali stranski okni pri poslovalnici Petrošniške zadruge (bivši Mislej). Tudi v naših lekarnah jim dela prah veliko oviro, ker se kljub temu, da so dolgo časa zaprte, vseda na vsa mogoča zelišča, katerih porekla ne moreš določiti. V bližnji tržnice se nahajajoča trgovina z napisom Okrajne zveze kmetijskih zadrug (bivši Hladin) dobro služi s svojimi izložbenimi okni v veži za pričivališče utrujenih državljanov, ki prihajajo na trg. Veliko težav povzročajo koristnikom izložbe na Ljubljanski cesti (bivša Elektrarna), ker so na prometnem mestu in se prah v velikih naslagah useda na predmete. Zato je boljše, da ne stavijo v izložbe ničesar, kakor Agencija Slovenije, Radiomatersko društvo, mesnice, Kurivo, mlekarne itd.

Poseben način urejanja imajo trafike. Nekaj starih škatal od cigarete, mogoče še kakšen lepak loterije, nekaj smrečja, kateremu so igle že odpadle in je enkrat za vselej urejen!

V najtežjem položaju so obrtniki. Krojači lahko postavijo lutko in jo obložo s slikami krojev »zadnje mode« od leta 1930—1943. Čevljarjem ne preostane drugega kakor nekaj čevljev, saj šila in drete ne morejo razstaviti, ker jih stalno potrebujejo. Za obrtnike bi bilo najboljšo, če bi jih skoncentrirali v posameznih ulicah in jih

imenovali: Čevljarstvo, Krojaško itd. Vendar bi morale biti table za označevanje ulic večje in bolj živo pisane, kakor so sedaj, ko šestokrat lahko ugotoviš hišno številko ali ulico samo na podlagi izpiska iz zemljiške knjige. Ravno vsled te mučne situacije, v kateri so trenutno obrtniki, ker smo jih skoncentrirali v centru, so oni najhvaležnejši odjemalci reklam vseh vrst, lepakov, oglasov, zastavic in smrečja. Da pa ne bi kdo mislil, da služijo izložbe le drugim, jih dvakrat v letu nasteljejo s smrečjem, zastavicami, parolami in sliko, ki pa prvi delovni dan po prazniku izgine. Obvisi jo je treba zopet v delavnico. Težje je urarjem kakor pri Dvoršku, saj ne more razstaviti starih ur. Celo letarju na Tomšičevem trgu je uspelo polovico izložbe napolniti, čeprav vemo, da je zelo težko za ta artikel.

Nekaterim obrtnikom ni vsled prezaplenosti možno staviti niti svoje firme v izložbo, kakor v Prešernovi ulici. Lokal je označen samo z neko kožo, vendar ni človek siguren, če ni tam privatno stanovanje. Obšli smo le nekaj ulic mesta od kolodvora do Ojstrice in od Tomšičevega trga do mostu čez Koprnivno.

Kronistu ostane najbolj v spominu reklamno okno pred Domom OF, kjer imata tujec in kronist možnost se seznaniti z velikimi dogodki v Celju v časovnem razdobju od enega tedna do vsaj treh mesecev nazaj.

Tako sem si zamislil, da bi potomec čez petdeset let opisal lepoto Celja v človekovi višini in v samem središču. Seveda pa s tem ni rečeno, da se ne bi mogla na isti način kosati s središčem tudi bližnja okolica. K. S.

FIZKULTURA

MEDNARODNI MLADINSKI TROBOJ

Avstrija-Italija-Jugoslavija bo v nedeljo 24. februarja ob 15.15 na povečani 50 metriški skakalnici v mestnem parku v Celju. V sredo popoldne so bili na povečani skakalnici poskusni skoki, pri katerih so domačini dosegli najdaljši skok 41 metrov.

PRVENSTVO CELJSKIH ŠOL V SMUCANJU

Pretekli teden so bila v Celju smučarska tekmovanja za prvenstvo celjskih srednjih in strokovnih šol. Predhodno tem tekmovanjem so bila zavodska tekmovanja, na katerih je nastopila na I. in II. gimnaziji preko 270 tekmovalcev. Na medzavodskih tekmovanjih je sodelovalo 6 šol. Tekmovali so v tekih, slalomu in patrolnem teku s streljanjem. Pri tekih je nastopilo 86, v slalomu 71 tekmovalcev, pri patrolnem teku pa 11 patrol s tremi tekmovalci. Drugi del tekmovanja bo v smuku, veslalomu in skokih. Zeleti je, da bi se za taka tekmovanja zanimali smučarski odsek pri PD Celje, ker le s strani zainteresiranih organizacij bomo lahko prišli do napredka in novega kadra.

VOJNIK JE DOBIL SMUSKO SKAKALNICO

Na Marjetnem hribu v Vojnku so v nedeljo odprli novo tridesetmetersko smučarsko skakalnico. Pionirji so tekmovali na 2 km dolgi progi. Od 85 pionirjev na nižji gimnaziji v Vojnku obvlada osnovne like 83 pionirjev. Startalo je 27 pionirjev, od katerih so vsi prispeli do cilja. Vrstni red je bil naslednji: 1. Herlah Viktor, 2. Kolar Ivan, 3. Vidmar Gabriel, sledilo je tekmovanje v skokih. Pri poskusnih skokih je bilo ugotovljeno, da je skakalnica pravilno zgrajena in odlično pripravljena. Pri obveznih skokih je bil naslednji vrstni red: 1. Vavda Milan, 2. Klančnik Stanko, 3. Kolar Ivan, 4. Vidmar Gabriel, 5. Mauer Celjo, 6. Stropnik, 7. Vojnik. Skakalci so bili zadovoljni nad uspehi in so sklenili, da bodo skakalnico povedali in vzdrževali, za pionirje pa bodo zgradili manjšo skakalnico.

ZIMSKA ŠPORTNA DEJAVNOST V SENTJURJU PRI CELJU

Z nastopom ugodnih snežnih razmer je Telovadno društvo Sentjurj priredilo tekmovanje na področju Rifinija. Tekmovanja so se udeležilo 32 tekmovalcev, od katerih je prvi privedel v cilj Urbaja Franc z časom 4.14 min., drugi Čretnik Branko s časom 4.48 min., tretji Oset Vojko s istim časom.

Popoldne so se vrtili skoki na novozgrajeni 20 metrski skakalnici za katero je med mladino veliko zanimanje. Ker skačejo mladinci letos prvič, so bili skoki kar zadovoljivi. Med mladinci je bil najboljši odlikoval Horvat Slavko med pionirji pa Osis Ivan.

V izvedbi P. D. je bil v nedeljo, dne 3. februarja iz Resovne spominski smuk iz mesta, kjer so pokopani trije prvoborci NOV, med njimi Dušan Lah. Tekmovanja se je udeležilo 26 tekmovalcev od katerih jih je 20 privedlo v cilj.

Prehodni Lahov pokal si je priboril Čretnik Branko v času 3.40 min. Spominski plaketi pa sta prejela Urbaja Franc z časom 3.44 min. in Kováč Franc z časom 4.12 min.

Gibanje prebivalstva v Celju

Od 11. II. do 18. II. 1952 se je rodilo v Celju 22 dečkov in 19 deklic.

Poročili so se:

Poljski delavec Aman Ivan iz Maribora in bol. strelnica Kotnik Angela iz Celja. Elektrotehnik Vovčak Franc iz Rajhenburga in namestnica Kislinger Marija Vera iz Celja. Delavec Zorko Anton in poljska delavka Vodeb Jožefa oha iz Celja. Delavec Leskovec Vincenc iz Stope in šivilja Seifan Olga iz Celja. Poljski delavec Karničnik Viktor iz Bukovja, Bizejsko in poljska delavka Vodeb Olga iz Jete pri Slivnici. Profesor Loibner Dragotin in namestnica Brili Mila, oha iz Celja. Kitarar Agrež Alojz iz Celja in namestnica Wetz Ignacija iz Ljubljane. Delavec Krejan Peter iz Pokčeka in delavka Mulej Neja iz Celja. Komercialist Raspotnik Albin iz Kopra in namestnica Kocišnica Pavla iz Zadobrova. Zeleniški telegrafist Plahuta Janez in otroška negovalka Povalec Amalija, oha iz Celja. Elektricar Memon Dušan iz Dekanov, Koper in gospodinja Mihelin Jožefa iz Celja. Čevljar Schiessel Karl in delavka Oberčalk Ivana, oha iz Celja.

Umri so:

Gospodinja Krajnc Marija, stara 86 let iz Celja; dojenček Slapnik Ivana iz Prevrta pri Slov. Konjicah; gospodinja Pogataj Terentija, stara 66 let iz Celja; upokojenec Šušter Jožef, star 75 let iz Celja; delavka Milnar Ana, stara 72 let iz Kobiljane; gospodinja Mumel Franciška, stara 87 let iz Celja in gospodinja Stober Ana, stara 75 let iz Celja.

V Celje-okolici

V času od 9. do 16. t. m. je bilo rojenih 6 dečkov in 9 deklic.

Poročili so se:

Bistan Anton iz Ločice, kmečki sin in Derulovec Ivana, kmečka hči iz Ločice, KLO Vransko; Podlesek Martin, rudar iz Sv. Pavla in Goršek Amalija, tov. delavka iz Sv. Lovrenca pri Preb.; Ojstruh Jožef, skladiščnik iz Debra in Grešak Kristina, namestnica iz Trnovhriba, KLO Sv. Jodert; Jerše Bogdan, študent iz Laškega in Potočnik Marta, študentka iz Laškega; Flis Anton, instalater iz Plazovja, KLO Marija graec in Hehrkraut Katarina iz Rimskih Toplic; Kováč Franc,

CELJSKO ŠPORTNO ŽIVLJENJE V MINULEM LETU

Na pragu novega športnega leta smo, kjer imajo prvo besedo smučarji, drsalci ter hokejisti. Uspešno minulo leto je za nami, katero je prineslo celjskim športnikom ne samo lepe uspehe, temveč pomembno številno športnih društev v Celju od dveh na tri. In ko smo se že poslovlili od lanskega leta ter pričeli s sistematičnim in načrtnim delom v letošnjem letu, kjer bomo skušali doseči lepše uspehe je naša dolžnost, da temeljito preostrešno športno udejstvovanje in kritično premočimo vse, kar je bilo dobro in seveda tudi slabo.

Kot nam je znano, morda marsikomu tudi ne, da imamo v Celju registrirana tri športna društva. To so Kladiivar, Beton ter Železničar. Vsa ta društva so sestojte iz različnih sekcij, nobena pa ni popolna. Posebno bolelna točka je Kladiivar, ki se je konec leta 1946 fuzioniral iz dveh celjskih društev Celja in Olimpa, danes pa zivotarjajo nekateri sekcije brez matičnega odbora, ki je tudi že v pozabljenju. Kljub popolni pasivnosti matičnega odbora, kateri obstoja samo te na papirju, deluje več društev, klubov ter sekcij, zahvaljujoč ogilnim ter spsobnim lokalnim odborom in to atletskega ter nogometnega društva, zimsko-sportnega kluba ter kegljaške in sabljaške sekcije. O ostalih sekcijah ni več duha ne sluha. In kako ne, saj ni finančnih sredstev ter ljudi, ki bi late vodili. Teikoatletika, koledarska, odbojkaška, kosarkaška, plavalna itd. so prenehale z delovanjem, čim je odbor matičnega društva postal nedelaven, lepše povedano, prenehal z vsakim delom. Tako je danes tako imenovano športno Celje brez neiteto sekcij, naj late po večini ne delujejo tudi v ostalih športnih društvih, čeprav bi bilo potrebno, da bi siherno športno društvo v Celju imelo vse sekcije ter ne samo kvantitativno, temveč tudi kvalitativno dvigalo stivlo svojih sekcij ter članov. Tako pa smo prišli v minulem letu do zastoja in je torej neminovno, da se mora nekaj ukreniti. Kljub temu, da se je v našem časopisu že vodila polemika zaradi nedelavnosti matičnega društva ter da se je tudi po drugih forumih o tem raspravljalo, ni pred problem prišel iz mirne točke. Drugo športno društvo, katero obstoja je tudi dalj časa je Beton. Tu so v glavnem agilni le dve sekciji in to kegljaški ter odbojkaški. Posebno kegljaški so si v minulem letu uredili krasno igralnico, v ponos našemu mestu. Nogometarji, čeprav registrirani pri NZS v Ljubljani, ne delujejo. Letos osnoavni železničar si je ob priliki svojega rojstva zadal teške naloge, ki seveda v popolni meri niso bile izpolnjene. Toda dosegli so za začetek prav lepe uspehe in vsekakor je treba pozdraviti osnoavne tega društva. Obstojanje v glavnem samo snega društva v Celju je bilo premalno, saj leto ni moglo zajeti vse športnike pod eno okrilje. Rokometarji so kvalitativno padli ter igrajo v republiški ligi, medtem je mladinska nogometna enajstovica zelo uspešna ter je žela za začetek prav lep uspeh.

Božo Videmsek

SMUČARSKO PRVENSTVO GRAFIČARJEVE PRELOŽENO

kmečki sin iz Zigona, KLO Sv. Lenart in Imperi Ivana, kmečka hči, stanujoča istotam; Suler Božidar iz Kasas, namestnica in Šušter Jožefa, namestnica iz Liboj; Umek Rudolf iz Sv. Pankrara, rudar in Breel Marija, kuharska pomočnica iz Šmartna v Rož. dolini; Vidmar Janez, čevlji. pomočnik iz Sv. Pavla in Smrdel Viktorija iz Sv. Petra, S. d. poljedelka; Bernak Ivan, kmečki sin iz Stranice in Arzenšek Marija, polj. delavka iz Stranice; Košir Vinko, sidar iz Zaleca in Hanžič Franciška, gosp. pomočnica iz Zaleca; Kačičnik Janez, kmet iz Nove vasi, KLO Rifnik in Gašparič Marija, poljedelka iz Dol. KLO Blagovna; Ribič Jožef, poljski delavec iz Sojeka, KLO Špičič in Stante Pavla, poljska delavka iz Podgorja, KLO Frankolovec; Zajc Jožef, kmečki sin iz Zg. Gručovelj, KLO Sv. Peter in Sattler Terenzija, kmečka hči iz Orebove vasi, KLO Polzela; Jablanšek Marija, tov. delavka na Bregu pri Polzeli in Florjane Andrej, tov. delavec iz Ločice, KLO Polzela; Mlakar Rudolf, železničar iz Sv. Roka, KLO Smarje in Jančič Slavica, poljedelka, Sotensko, KLO Kalobje in Jesenko Anton, tov. delavec iz Loke pri Žusmu in Kešak Marija, poljedelka iz Sv. Janja, KLO Sv. Stefan.

Umri so:

Krušič Justina, opekarška delavka iz Zeleznega pri Pirečici, stara 30 let; Aurbrecht Franciška, upokojenka iz Pernovega pri Pirečici, stara 97 let; Parežnik Anton, poljedelec iz Galicije, star 82 let; Sevnik Cvetka, hči rudarja iz Zabukovec, stara 8 mesecev; Plut Jože, dramski igralec v pok., star 61 let iz Ljubljane; Lukež Stanislav, sin rudarja iz Liboj, star 2 leti; Zidanšek Elizabeta, kmečka iz Ostrožnega, KLO Ponikva, stara 43 let; Skuhitiz Ema, upokojenka iz Gotovelj, stara 75 let; Piki Antonija, gospodinja iz Zg. Loznice, stara 79 let; Korosec Vlado, otrok, star 2 leti iz Stranice; Kokot Rozalija, kmečka iz Ponkvice, KLO Št. Vid pri Grobelnem, stara 72 let, Podrepič Alojz, kmet iz Lipovca, KLO Št. Vid pri Grobelnem, star 41 let; Bolte Valentin, preuzičkar iz Dolenje vasi, star 65 let; Podvoznik Neja, iz Pepelna, KLO Šmartno v Rož. dolini, stara 68 let; Stojan Marija, kmečka iz Vrba, stara 76 let; Jamnik Jožef, kmet iz Sv. Miklavža, KLO Sv. Jurij ob Taboru in Robič Blaž, poljedelec iz Dramelj, star 67 let.

Celjske menze ne dajejo potrebne kalorične vrednosti abonentom

V avgustu 1948 je Vlada FLRJ izdala uredbo o ustanovitvi delavsko-uslužbenških restavracij, z namenom, da izboljša standard delovnih ljudi. Vlada je z uredbo in posebnim pravilnikom predpisala podrobno poslovanje restavracij in dala največje ugodnosti v pogledu poslovanja. Tudi novi finančni predpisi sproščajo restavracije in menze vplačila v fond akumulacije in skladov. Ugodnosti, ki so dane družbeni prehrani se morajo pač odražati na kvaliteti hrane in na ceni.

Poverjeništvu za trgovino je na osnovi stalnih pritožb dalj časa zasledovalo poslovanje DUR in menz, predvsem kvalitetno in kalorično vrednost hrane. Pravilnik o poslovanju obratov družbene prehrane določa, da morajo osebe, ki se hranijo v teh obratih dobivati hrano z najmanj 4500 kalorij dnevno oziroma 3500 kalorij, 4500 kalorij fizična dela, 3500 kalorij pa osebe, ki opravljajo lažja dela. Kako pa je s kalorično vrednostjo v celjskih menzah? Za primer smo izbrali DUR Pošte, DUR Lokalne industrije in DUR Trgovskih podjetij. Če vzamemo kategorijo oseb, ki opravljajo lažja dela in za katere je določena dnevna kalorična vrednost 3500 kalorij oziroma najmanj 2800 kalorij za kosilo in večerjo, tedaj je slika sledeča:

Obrat	Datum	Kal. vrednost zajetja	Kal. vrednost večerje
DUR Pošte	16. XI. 1951	1721	1300
	9. XII. 1951	1392	1428
	13. XII. 1951	1124	1084
DUR Lok. ind.	2. XII. 1951	683	1092
	11. XII. 1951	558	1012
	13. XII. 1951	599	1160
DUR Trg. podj.	30. IX. 1951	956	1042
	5. X. 1951	562	800
	12. XII. 1951	734	1345

Gornji podatki nam povedo, da se hrana v menzah od oktobra preteklega leta neprestano slabša in da ne dosega predpisane kalorične vrednosti. Podatki so v večini vzeti v dnevih, ko so obroki vsebovali tudi meso, zato bi analiza v ostalih dneh pokazala še slabše rezultate. Poleg tega so navedeni podatki sestavljeni na osnovi skladiščne vrednosti hrane, tako da lahko računamo 10% manjšo kalorično vrednost gotovih jedil. Da bi podatki o kalorični vrednosti hrane bili boljše dokumentirani, je Sanitarna inspekcija v Celju izvedla v januarju t. l. analizo obrokov ter ugotovila sledeče: pri določenem obroku kosila in večerje s kruhom je znašala magazinska kalorična vrednost v DUR Lokalne industrije 2244 kalorij, laboratorijska vrednost pa 1930 kalorij (razlika 314 kal.); v DUR Pošte je znašala magazinska vrednost 1973 kalorij, laboratorijska vrednost pa 1856 kalorij. V DUR Trgovskih podjetij znaša magazinska vrednost 2051 kalorij, laboratorijska vrednost pa 1233 kalorij (razlika 818 kalorij). Ugotoviti moramo, da je razlika med skladiščno in dejansko vrednostjo hrane pri nekaterih DUR previsoka, kajti dovoljeno odstopanje znaša le 150 kalorij.

Problem prehrane v menzah in DUR je danes tem bolj pereč, ker ni pričakovati posebnih dotacij za kritje izgub. Prav tako se ukinja točenje alkoholnih pijač v režiji menz in DUR, ki je do slej ustvarjalo dodatno akumulacijo za kritje izgub. Treba bo premisliti, kako izboljšati družbeno prehrano. Rentabilnostni račun, sestavljen na osnovi pravilnega in solidnega poslovanja obratov družbene prehrane nam mora pokazati ali se ta ali ona menza ali DUR izplača ali ne.

NEZGODA V KRAJEVNEM PODJETJU V ŠTORAH

Nedavno se je na odkopu livarskega peska pri Sv. Ani nad Štorami dogodila huda delovna nezgoda. Zmrznjena peščena plošča je pokopala pod seboj dva delavca, ki sta podlegla poškodbam. Zaradi nepravilnega vodstva in zaradi neupoštevanja predpisov, ki so s posebnim pravilnikom določeni za delo v kamnolomih, pri kopanju gline in peska je prišlo do tako težkega primera. Pogosto slišimo pripombe, da se pač pri takem in takem delu ne more nič zgoditi, da so delavci že izkušeni in da so bili opozorjeni na to, da se morajo pri delu paziti in vendar se nezgode ponavljajo in zahtevajo zdravje ali celo življenje delovnih ljudi in materialno škodo.

V naših časopisih zlasti v Delavski enotnosti in Ljudski pravici je bilo o vrstah, vzrokih in posledicah obratnih nezgod obširno pisano in bo nujno o tem še mnogo ukrepati, da bomo to pomanjkljivost, ki našemu gospodarstvu povzroča precejšnjo škodo, v največji meri odpravili.

OBJAVE IN OGLASI

OPOZORILO vsem prebivalcem mesta Celja.

Ker so se v zadnjem času delno preimenovali ulice, trgi, ceste, naselja in hišne številke v mestu Celju, opozarjamo prebivalce, da prijavijo spremembo imena ulice ali hišne številke na pristojnem prijavnem uradu pri poverjeništvu za notranje zadeve v najkrajšem času, najkasneje pa do 31. marca 1952. Te spremembe se bodo beležile v osebnih izkaznicah ter se bodo beležile s temi beležkami v osebnih izkaznicah izkazovali državnim organom, kateri so pristojni za legitimiranje državljanov.

V primeru, da bi prebivalci ne zadostili svoji državljanjski dolžnosti in obveznosti, se bodo zoper njih uvedle kazenske sankcije po Uredbi o osebnih izkaznicah Ur. I. FLRJ št. 49 z dne 6. 6. 1948 člen 7.

Iz pisarne poverjeništvu za notranje zadeve.

ODREDBA

Da bi se pravočasno odstranile prometne ovire, povzročene po obilnih snežnih padavinah v zadnjih dneh ter zopet vzpostavile komunikacijske zveze med mestom Celje in njegovo okolico, izvršni odbor OLO Celje-okolica na osnovi odredbe vlade LRS številke 1834-52 o ukrepih za preprečitev in odstranitev posledic izrednih snežnih padavin v LR Sloveniji z dne 18. februarja 1952

o d r e j a

1. Vpoklicajo se na obvezno delo pri čiščenju snega vsi moški letnikov 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928 in 1929 ter vsa motorna vozila in vprežna živala z vprego primerna za oranje snega.
2. Vpoklicanci in posestniki motornih vozil, vprežne živaline in vprege se morajo v roku 24 ur javiti na sedeži svojega krajevnega ljudskega odbora po objavi odredbe s potrebnim orodjem.
3. Podrobna navodila za izvajanje te odredbe bo dajala KLO okrajna komisija za odstranitev posledic izrednih snežnih padavin.
4. Kršitelji te odredbe t. j. osebe, ki so podvržene vpklicu ter delodajalci in službene staršene, ki ne polijejo na delo osebe pod toč. 1 se kaznujejo po odredbi vlade LRS o ukrepih za preprečitev in odstranitev posledic snežnih padavin v LR Sloveniji.
5. Ta odredba stopi v veljavo takoj. V Celju, dne 19. februarja 1952.

OLO Celje-okolica.

1. št. 566-1-52
Tajnik: Piki Jože

Predsednik: Bobovnik Mišo

NAVODILO

k izvajanju odredbe o mobilizaciji delovne sile, vprege ter vprežne živaline.

1. Vsi KLO kozjansko-planinskega ter vitanjskega predela morajo takoj vso mobilizirano delovno silo, vprego in vprežno živalino odrediti na oranje cest in čiščenje občestnih jarkov ter kanalov. Prvenstvo je treba zagotoviti redni promet na relacijah: St. Jurij -Kozje, Rimske Toplice-Planina, Slivnica -Žusem in Celje-Vitanje.
2. Takoj je treba pristopiti v vseh KLO k čiščenju snega iz streh na vseh javnih objektih (golah, raznih domovih, tovarnah, državnih hišah, cerkvah itd.). Prepovedane so vsake javne prireditve in zbiranje ljudi v prostorih, kjer sneg ni očiščen s streh. Pri čiščenju snega s streh opozarjamo na previdnost, pri čemer se je ravnati po navodilih, objavljenih v dnevnem časopisu.
3. KLO morajo poskrbeti, da bodo na njihovem območju očiščeni vsi občestni kanali in jarki, da se v primeru hitre odjuge prepreči poplave. Vsi večji kraji kot so: Laško, Zalec, Vransko, Brastovec, Vojnik, št. Jurij pri Celju, Vitanje itd., morajo takoj začeti z odvajanjem snega, vendar opozarjamo, da se mora sneg odlagati na določenih

SNEŽNI ZAMETI V ŠOSTANJSKEM OKRAJU SO ZAVRLI PROMET

V Zgornji Savinjski dolini so hudi snežni zameti zavrli ves promet. Pri kraju Igli na cesti med Solčavo in Lučami se je med kilometroma 26 do 28 utrgal velik plaz. Tudi na cesti Ljubno -Luče je bila cesta zaprta radi plazov. Ob cesti Gornji grad-Hom-Radmirje se je podrla več smrek, ki so zavrli promet. Ostale ceste v Zgornji Savinjski dolini so preorane. Vsi obrati lesno industrijskega obrata Nazarje so ostali do ponedeljka 18. t. m., delavstvo pa je bilo zaposleno pri odstranjevanju snega. Na območju gozdne manipulacije Luče je snežni plaz ločil konje od voznikov, ki so spravljali les v dolino. Tudi ceste v Saleški dolini so takoj preorali, razen ceste Šostanj-Zavodnja, ker je na tej gorški cesti zapadlo nad 3 m snega. Posebno kritičen položaj je bil v Hudi luknji, ker je bila železniška proga v nevarnosti, da jo zasujejo plazovi ter so vlaki pripeljali v Velenje z velikimi zamudami.

OBJAVE IN OGLASI

mestih, kjer ni nevarnosti poplav ali zastoja v prometu. V nobenem primeru pa se ne sme zasipati izogibalet ali občestnih jarkov in kanalov. Sneg je treba očistiti izdi z vseh mostov.

POZIV

Okrajni odbor Rdečega križa Celje-okolica, Celje, poziva vse zdravstvene aktiviste, bolničarje, odbore in člane RK, da pomagajo pri vzpostavljanju prometnih zvez ter udijo prvo moč pri eventualnih nesrečah.

Mnogišne organizacije vabijo članstvo, da se udeležijo LETNE SKUPŠČINE RDEČEGA KRIŽA I. CETERI v ponedeljek 25. februarja ob 19.30 v pisarni Radgova ulica. Raspravljalo se bo tudi o delitvi razne pomoči.

V proslavo 500 letnice Celja in 100 letnice polpne gimnazije v Celju

prireja dramski krožek LMS I. gimnazije v Celju v sredo 27. februarja 1952 ob 20. uri zvečer v Narodnem domu Aškerčev večer. Na sporedu so recitacije Aškerčevih pesmi in glasbene točke.

PUTNIK CELJE OBVEŠČA da je prišel s posredovanjem nabave potnik listov za inozemstvo.

CENJENEMO OBČINSTVO SPOROČAM da sprejemam v popravilo kuhalnike, likalnike ter vse električne aparate. Izdelujem kuhalnike po želji. Izvršujem tudi popravila na domu.

ZELEZNIKAR MARJAN elektrotehničar delavnic Celje, Miklošičeva 2

PRODAM globok otroški vozček - avtomobil Celje, Cret št. 42.

PRODAM dober radio »Orion« (4-čevni) ni zamenjav za pisalni stroček ali bicikel. Ponudba na: Kunej, Rogatec 61.

PRODAM po nizki ceni jenski silvalni stroj in veliko krojaško ogledalo. Naslov v upravi lista.

NUDIM pomoč v gospodinjstvu in pri opravljanju hišnih del dobri družini, ki bi me vzel na stanovanje. Naslov v upravi lista. NAJDEJEN je zlat prstan. Vprati na upravi lista. Prekleujem krst mojega otroka. - Gašparič.

Zdravniška nedeljska dežurna služba. Dne 24. II. 1952: Tov. dr. Cerin Josip, Cankarjeva ul. 9. - Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote popoldne do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO

KINO METROPOL od 19.-25. II.: »Polkovnik Chabert«, franc. film od 26. II. do 4. III.: »Dekleta za rešetkami«, nemški film. Predstave dnevno ob 18. in 20. uri; ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOM od 22.-25. II.: »Bil sem vojna nevesta«, ameriški film od 26.-28. II.: »Sanje s ceste«, ital. film od 29. II.-3. III.: »Žena s trojnim življenjem«, ameriški film. Predstave dnevno ob 18.15 in 20.15; ob nedeljah ob 16.15, 18.15 in 20.15.

KINO ZALEC Od 23. II. do 24. II.: francoski film »Praxnik« Od 27. II. do 28. II.: ameriški barvni film »Nepozabna pesem«

OKRAJNI ODBOR RDEČEGA KRIŽA CELJE-OKOLICA, CELJE

sporoča žalostno vest, da je umrla REBERŠAK IVANKA iz Korzeja, okrajna odbornica RK. - Poiztvalno aktivistko RK bomo ohranili v trajnem spominu. Okrajni odbor Rdečega križa Celje-okolica, Celje

Stane Terčak

ŽIVI ZID

Zopet je votlo tresnilo iz cevi minometalca. »S-s-s-s-s-s« je zapiskalo. Sikanje je ponehalo že nad kotlino. Dolg močan tresk je pretresel ozračje.

»Udarimo,« je završalo po položaju. Stolp je molčal, a čez nekaj trenutkov je zopet oživel.

»Fantje, sekajte, kar se da,« se je zaslislal Higin glas.

Treski, sikanje, eksplozije v ozračju, drdranje mitraljezov, pokanje pušk je napolnilo kotlanjo. Luči so ugasnile.

Iz doline so se zaslislali zategli klici naših fantov. Predrli so žične ovire in zasedli posamezna poslopja. Temna senca stolpa, štrleča v temo nad kotlino, je utihnila. Svabi so se potegnili z dvigalom v rove in nam prepustili poslopja raštanskega premogovnika.

»H-o-o-o-j, Ilija, stolp je zaseden. Ne streljajte!« se je zaslislal glas med obema strminama.

»Razumem!« je zaorilo iz gozdčka.

»Ne streljajte! Pospravite ropotiljo, gremo pogledat Raštanj,« je smejejo se pozval Ilija borec in jo mahnil kar po sredi gozda v kotlanjo. Sledila sta mu kurirja.

Raštanj nas je sprejel v temi. Tok je bil prekinjen. Poslopja so mračno srčela v nas.

»He, he, he, si homo pa pomagali. V temi ni mogoče opraviti našega posla« so se hahljali borci, ko so se oprezno prerivali med stavbami.

Na majhnem hribčku je stalo nekaj skladišč. Ni nam bilo treba dolgo čakati na luč. Lesene stavbe je obilnil dolg rdeč

jezik na vseh štirih oglih. Polite z oljem so zagorele kakor bakle. Iz njih se je vil gost sajast dim naravnost v nebo.

Elektrika sicer ni, toda svetlo je vseeno dovolj. Mi si že znamo pomagati,« so se veselo krohotali borci.

Nasproti gorečih barak je stala zidana stavba. Borci so se zakadili vanjo. Vrata so bila v trenutku s tečajev. V stavbi so se nahajali sodi s strojnimi oljem. Nekaj strelov je zadonel in že se je začelo razlivali olje po podu in preko praga. Po zmrzli zemlji so se risali smrdeči, mastni madeži.

Komandir Ivan je prikočaril iz poslopja in se smehljaj.

»Skorje sem si namazal za ves čas pohoda. Glej, kako so se napili maščobe,« je govoril najbližjemu borcu. Tudi ostali so zagazili v mastno tekočino, razlilo po skladišču.

Po vseh poslopjih so se motale temne postave šercerjev in uničevalne strojne naprave.

Svabi so se poskrili po rovih, borci so rinili za njimi, kar je bilo kmalu prepovedano.

»Uničite dvigalne naprave!« se je zaslislalo povelje. Vse razpoložljive roke so se odpravile na delo in ga kmalu izvršile.

Brigadni intendant Lovšin je z bataljonskimi intendantmi rekviriral pri švabskem gostilničarju in trafikantu. To je bila prva rekvizicija na Štajerskem. Ni dolgo trajalo, ko se je približal Lovšin s svojimi intendantmi. Polne vreče so upognile fantom hrbe. Največje vreče, ki pa ni bila videti težka,